

Dosar nr. 1a-1418/18 (PIGD nr.02-1a-14838-11072018)
Judecător Andreșcova T. (Judecătoria *****)

D E C I Z I E
În numele Legii
/dispozitiv/

14 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Igor Mânăscurtă

Judecători:

Silvia Gîrbu și Silvia Cecan

Grefier

Cristina Delinschi

Cu participarea:

Procurorului

Valentina Bradu

Avocatului

Dorin Popescu

Au examinat în ședință deschisă, în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R. declarat împotriva sentinței Judecătoriei ***** din 31.12.2008, în cauza penală întru acuzarea lui:

Rusu Octavian *****, născut la *****, originar din r-nul *****, domiciliat în mun. *****, de naționalitatea moldovean, cetățean al RM, nesupus militar, -

Grădinaru Mihail *****, născut la *****, originar și domiciliat în *****, de naționalitatea moldovean, cetățean al RM, nesupus militar, -

Învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2), lit.a) Cod Penal al Republicii Moldova.

Pricina s-a aflat pe rolul:

- Primei instanțe de pe data de 27.04.2007 până la data de 31.12.2008
- Instanței de apel de pe data de 10.02.2009 până la data de 25.06.2009
- Instanței de recurs de pe data de 02.11.2009 până la data de 30.03.2010
- Instanței de apel de pe data de 22.04.2010 până la data de 07.11.2011
- Instanței de recurs de pe data de 14.03.2012 până la data de 05.06.2012
- Instanței de apel de pe data de 09.10.2012 până la data de 12.11.2014
- Instanței de recurs de pe data de 12.02.2015 până la data de 05.05.2015
- Instanței de apel de pe data de 12.06.2015 până la data de 25.10.2016
- Instanței de recurs de pe data de 24.03.2017 până la data de 22.08.2017
- Instanței de apel de pe data de 11.07.2018 până la data de 14.12.2020

Procedura de citare a fost respectată

Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor apelantului, în conformitate cu art.415 alin. (1), pct.2), art. 417-418 CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite apelul procurorului în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R., casează sentința Judecătoriei ***** din 31.12.2008, din alte motive, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală al RM, pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se încetează procesul penal în privința inculpatului Rusu Octavian ***** , din motiv că fapta constituie contravenție.

Rusu Octavian ***** se recunoaște vinovat pe art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985) și se încetează procesul contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională.

Se încetează procesul penal în privința inculpatului Grădinaru Mihail ***** , din motiv că fapta constituie contravenție.

Grădinaru Mihail ***** se recunoaște vinovat pe art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985) și se încetează procesul contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională.

Decizia este executorie de la adoptare, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a R. Moldova în termen de 30 de zile de la pronunțarea motivată a acesteia.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședință publică la 13 ianuarie 2021, ora 14.00.

Președintele ședinței

Igor Mânăscurtă

Judecătorii:

Silvia Gîrbu

Silvia Cecan

Dosar nr. 1a-1418/18 (PIGD nr.02-1a-14838-11072018)
Judecător Andreșcova T. (Judecătoria *****)

DECIZIE
În numele Legii

14 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Igor Mânăscurtă

Judecători:

Silvia Gîrbu și Silvia Cecan

Grefier

Cristina Delinschi

Cu participarea:

Procurorului

Valentina Bradu

Avocatului

Dorin Popescu

Au examinat în ședință deschisă, în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R. declarat împotriva sentinței Judecătoria ***** din 31.12.2008, în cauza penală întru acuzarea lui:

Rusu Octavian *****, născut la *****, originar din r-nul *****, domiciliat în mun. *****, de naționalitatea moldovean, cetățean al RM, nesupus militar, -

Grădinaru Mihail *****, născut la *****, originar și domiciliat în *****, de naționalitatea moldovean, cetățean al RM, nesupus militar, -

învinuți în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2), lit.a) Cod Penal al Republicii Moldova.

Pricina s-a aflat pe rolul:

- Primei instanțe de pe data de 27.04.2007 până la data de 31.12.2008

- Instanței de apel de pe data de 10.02.2009 până la data de 25.06.2009
 - Instanței de recurs de pe data de 02.11.2009 până la data de 30.03.2010
 - Instanței de apel de pe data de 22.04.2010 până la data de 07.11.2011
 - Instanței de recurs de pe data de 14.03.2012 până la data de 05.06.2012
 - Instanței de apel de pe data de 09.10.2012 până la data de 12.11.2014
 - Instanței de recurs de pe data de 12.02.2015 până la data de 05.05.2015
 - Instanței de apel de pe data de 12.06.2015 până la data de 25.10.2016
 - Instanței de recurs de pe data de 24.03.2017 până la data de 22.08.2017
 - Instanței de apel de pe data de 11.07.2018 până la data de 14.12.2020
- Procedura de citare a fost respectată**

Audiind opiniile participanților la proces, examinând materialele cauzei prin prisma argumentelor apelului, verificând legalitatea actului contestat, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei ***** din 31.12.2008, Rusu Octavian și Grădinaru Mihail au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală Rusu Octavian și Grădinaru Mihail au fost învinuiți de faptul că, fiind inspectori ai patrului rutiere a plutonului „Sud” din cadrul Batalionului poliției rutiere a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoane cu funcții de răspundere, la 15 martie 2007, exercitând obligațiunile privind patrularea autostrăzii *****-Mirnoe (131,5-175,5 km), aproximativ la ora 15:30 aflându-se cu autovehiculul de serviciu model „*****” n/î *****la intersecția str. Lenin-*****, or. *****, au observat autovehiculul model „*****” de culoare albă, condus de Varban Mihai, care a cotit de pe str. Lenin pe str. *****, or. ***** și au început să-l urmărească fără a avea temei legal.

În acest mod, abuzând de atribuțiile lor, l-au luat pe Varban Mihai de mâini și forțat, contrar voinței acestuia, au încercat să-l urce în salonul autovehiculului de serviciu în scopul transportării acestuia la CPR *****, pentru clarificarea circumstanțelor în legătură cu presupusa nesupunere a acestuia cerințelor acestora de a opri mijlocul de transport.

La refuzul victimei de a îndeplini cerințele privind stoparea mijlocului de transport, în pofida prevederilor art. art. 15, 16 al Legii cu privire la poliție, care interzice aplicarea forței fizice și mijloacelor speciale (baston de cauciuc) în asemenea cauze, Grădinaru Mihail și Rusu Octavian, abuzând de atribuțiile acordate, în mod intenționat, au început să-l lovească pe Varban Mihai cu bastonul

de cauciuc peste ambele picioare, cauzându-i leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății pe o perioadă mai mare de 21 de zile.

Astfel, organul de urmărire penală i-a incriminat lui Rusu Octavian și Grădinaru Mihail săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal al RM, individualizată prin „*excesul de putere, adică, săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ce a cauzat daune drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței.*”

3. Ne fiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, procurorul în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R. a declarat apel împotriva sentinței Judecătorei ***** din 31.12.2008, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-i recunoaște pe Rusu Octavian și Grădinaru Mihail culpabili în comiterea infracțiunii prevăzute de lit.a) alin.(2) art.328 CP RM și a-i numi pedeapsa:

- lui ***** - sub forma de 5 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în instituții penitenciare de tip semiînchis, aplicându-i în calitate de pedeapsa suplimentară privarea dreptului de a ocupa funcții de colaborator al poliției în organele afacerilor interne RM pe un termen de 3 ani;

- lui Grădinaru Mihail ***** - sub forma de 4 ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în instituții penitenciare de tip semiînchis, aplicându-i în calitate de pedeapsa suplimentară privarea dreptului de a ocupa funcții de colaborator al poliției în organele afacerilor interne RM pe un termen de 2 ani.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, totalitatea probelor cercetate, permite de a confirma că vinovăția inculpaților este dovedită integral, deoarece toate probele prezentate de acuzare (învinuire) sunt coerente, nu conțin oarecare contradicții esențiale și reciproc completează una cu alta.

Conform rapoartelor medico-legale și depozițiilor date în legătura cu această de către specialiști Stanciu I.G., Zelinschi V.A. și Topal C.V., se exclude formarea la partea vătămată Varban M.P. a rupturii complete a mușchiului cvadriceps a șoldului stâng din căderea de la înălțime proprie.

Mecanismul obținerii lor este unicul - acțiune cu un obiect dur contondent cu suprafață limitată (cu bastonul). În rezultatul cercetării judecătorești, nu au fost primite oarecare date privind faptul că cineva în afară de inculpații Rusu O.I. și Grădinaru M.I. l-a bătut pe Varban M.P. sau el însuși le-a cauzat la căderea cum încerc să dovedească inculpații și apărătorii lor. Partea vătămată direct indică, că l-au bătut Rusu O.I. și Grădinaru M.I. și necătfind la faptul că nimeni din martorii nu a văzut momentul maltratării lui Varban M.P., însă s-a stabilit, că nimeni în afară

de inculpați, pînă cînd a început să ceară ajutor, lîngă casa lui Varban M.P. nu a fost.

Indică că, ambii inculpați sunt colaboratorii organelor afacerilor interne RM, angajații poliției rutiere. Din cauza această dacă ar stabili că partea vătămată Varban M.P. chipurile a comis contravenție rutieră conducînd automobilul în stare de ebrietate, atunci în conformitate cu p.9 art.12 Legii RM „Cu privire la poliție”, cerințele art.241, 2**** CC A, ar trebui să curmeze comiterea contravenției administrative, reacționînd imediat la faptul dat prin întocmirea în privința contravenientului a procesului-verbal privind contravenția administrativă și luînd toate măsuri, prevăzute de lege pentru ducerea lui la examen medical pentru stabilirea gradului de ebrietate, și să nu limiteze cu verificarea formală a documentelor și mai mult ca atît, să nu aplice forța fizică. În legătura cu această, e absolut vădit că cele indicate nu au fost făcute

de către inculpați nu din cauza că ei n-au putut să dovedească că la volanul a/m care a făcut o situație de avarie în privința lor a fost partea vătămată Varban M.P., ci din cauza simplă că Varban M.P. pe data de 15 martie 2007 nu a comis oarecare contravenție și nu a consumat băuturi alcoolice pînă la întîlnire cu colaboratorii poliției - inculpații Rusu O.I. și Grădinaru M.I., despre ce tot vorbește și martorul Cîlcic F.D., care a fost tot timpul pînă la cele întîmplate împreună cu Varban M.P.

Menționează că condițiile și limitele aplicării forței fizice și ale mijloacelor speciale sunt citeț indicate în art.art.15 și 16 Legii „Cu privire la poliție”. Conform cerințelor actului normativ indicat, aplicarea forței fizice și a mijloacelor speciale, e posibilă numai în condiție obligatorie: dacă alte metode nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin colaboratorului. În același timp, aplicarea măsurilor indicate are ca scop nu cauzarea prejudiciului, ci restabilirea ordinii publice, de aceea trebuie să fie aplicate în limitele rezonabile și să fie adecvate contravenției comise. În situația dată aplicarea forței fizice față de Varban M.P. nu a avut oricare posibilitate, deoarece el nu a comis nimic ilegal.

De aceea, susține că aplicînd violență față de Varban M.P., Rusu O.I. și Grădinaru M.I. au comis acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, ce a cauzat prejudiciul drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței.

4. Prin decizia Curții de Apel ***** din 25.06.2009 a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința. Concomitent, a fost respins ca nefondat și recursul procurorului împotriva încheierii Judecătoriei ***** din 30.04.2008.

5. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30.03.2010, a fost admis recursul, casată decizia instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în ordine de apel, în Curtea de Apel Cahul.

6. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 07.11.2011, a fost respins recursul declarat de procuror împotriva încheierii Judecătoriei ***** din 30.04.2008

privind efectuarea expertizei medico-legale; admis apelul, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Rusu Octavian și Grădinaru Mihail au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de câte 400 unități convenționale, echivalentul a 8000 lei, pentru fiecare, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de stat.

7. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05.06.2012, au fost admise recursurile apărării, casată total decizia Curții de Apel Cahul din 07.11.2011 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 12.11.2014, au fost respinse apelul și recursul procurorului cu menținerea fără modificări a sentinței și încheierii Judecătoriei ***** din 30.04.2008 privind numirea expertizei medico-legale în comisie.

9. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05.05.2015, a fost admis recursul părții acuzării, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25.10.2016, a fost admis apelul părții acuzării, casată sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Grădinaru Mihail și Rusu Octavian au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

11. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22.08.2017, au fost respinse, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cojocaru Tudor, de avocatul ***** în numele inculpatului Rusu Octavian și inculpat, și de inculpatul Grădinaru Mihail, în cauza penală în privința lui ***** și Grădinaru Mihail *****, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25.10.2016.

12. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17.05.2018, a fost admis recursul în anulare declarat de către avocatul ***** în numele condamnatului Rusu Octavian, casată total deciziile Curții de Apel Chișinău din 25.10.2016 și Curții Supreme de Justiție din 22.08.2017, în privința lui Rusu Octavian și prin extindere în privința lui Grădinaru Mihail și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. În ședința instanței de apel, procurorul Bradu Valentina a susținut apelul declarat de procurorul în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R., solicitând - admiterea acestuia.

Inculpatul Grădinaru Mihail în ședința instanței de apel, a relatat că, învinuirea adusă îi este clară, vina nu o recunoaște. Declarațiile făcute la urmărirea penală și în instanța de fond, le susține. Solicită respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat. La 15 martie când a stopat automobilul, el a ieșit primul, deoarece era în calitate

de pasager, colegul său fiind la volan. Încercând să se apropie de automobil, dumnealui a plecat fără să discute. Discuția între el și Varban nu a avut loc. Când l-au ajuns pe Varban, el era deja lângă poarta sa. Dînsul nu a discutat cu el, Octavian i-a cerut documentele, însă a refuzat să le prezinte. Varban se afla la poartă în drum. Distanța dintre ei era de un metru și jumătate, mai aproape de el se afla Rusu. I-a propus să treacă testul la alcoolemie, însă a refuzat, a refuzat și documentele să le prezinte, răspunzându-le cu niște aberații. Conducerea lor, auzind despre situația dată, le-a zis să plece cu Ivan ***** Casanjî, deoarece îl cunoaște să clarifice situația. Despre leziunile corporale nu se poate expune care au fost atestate la partea vătămată. Anterior nu a avut tangențe cu partea vătămată. Nu a avut bastoane în general în mașină. Sentința instanței de fond i-a fost adusă la cunoștință la 09.09.2020, când a fost reținut.

Inculpatul Rusu Octavian în ședința instanței de apel, a relatat că, învinuirea adusă îi este clară, vina nu o recunoaște. Declarațiile făcute la urmărirea penală și în instanța de fond, le susține. Solicită respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat. Recunoaște că s-a deplasat cu automobilul după Verbanov. Partea vătămată era la volanul automobilul, el era cu Grădinaru Mihail, a ieșit să verifice actele. Ei nu stăteau să oprească mașinile, ei l-au oprit, deoarece le-a creat o situație de accident. Când a coborât Grădinaru din mașina de serviciu, Verbanov a plecat cu automobilul. Deplasându-se după el, l-au ajuns când mașina era stopată și Verbanov era ieșit din

mașină. Distanța dintre el și Verbanov era o distanță de un metru între ei. Nu a dorit să prezinte documentele. A discutat puțin și și-a dat seama că este în stare de ebrietate, dat fiind faptul că era deja aproape de casa lui, împreună cu Grădinaru au hotărât să-l lase în pace și au plecat de la locul dat. Ei au solicitat în limba rusă să prezinte actele și le răspundea tot în limba rusă. La solicitarea lor de a prezenta documentele, nu le-a prezentat. El a văzut că la cămașa era documente, le-a luat, a văzut că este în buletin bani. I-a zis că dacă nu prezintă documentele o să cheme grupa operativă, însă dumnealui nu a reacționat și au decis să-l lase. Nu a văzut momentul când a ieșit din mașina sa. Nu a văzut alte persoane când discuta cu Verbanov, nu a intervenit nimeni. Cu Ivan ***** Cazenji și Grădinaru Mihail au fost la el acasă la Verbanov. Ei au fost că nu a fost așa cum se invocă. Conducerea plutonului, aflând despre situația dată, le-a zis să meargă să clarifice de ce Verbanov zice așa, împreună cu Cazenji I. Cazenji a intrat în ograda lui Verbanov după care le-a chemat și pe ei să intre, acolo erau mai mulți oameni. Multă gălăgie

între neamuri, după care Ivan ***** le-a spus să iasă din ogradă. I-a zis de față cu toate rudele dacă cunoaște că nu l-au bătut, de ce zice că l-au bătut. Lui de 14 ani îi este interesant din ce cauză Verbanov zice că l-au bătut. Nu crede că avea motive ca partea vătămată să se răzbune pe el. După incidentul dat, a fost înlăturat din UTA Găgăuzia Batalionul Republican de Patrulare Rutieră. Nu a avut bastoane în general în mașină.

Avocatul inculpaților, ***** în ședința instanței de apel, nu a susținut apelul declarat, solicitând respingerea acestuia.

Partea vătămată Varban Mihai, în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat, fiind întreprinse măsuri legale de înștiințare despre locul, data și ora examinării cauzei, astfel, Colegiul penal a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa acesteia.

14. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul procurorului în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R, din alte motive, potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală al RM, sentința Judecătorei ***** din 31.12.2008 urmînd a fi casată și adoptată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care urmează a fi încetat procesul penal în privința inculpaților Rusu Octavian ***** și Grădinaru Mihail ***** , din motiv că fapta constituie contravenție, Rusu Octavian ***** și Grădinaru Mihail ***** urmînd a fi recunoscuți vinovați pe art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985), cu încetarea procesului contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională.

15. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Potrivit prevederilor art. 409 Cod de procedură penală (1) Instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor

examine de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, (1) *Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Totodată, instanța ține cont de limitele examinării cauzei în ordine de apel prevăzute de art.451 și prevederile art. 436 Cod de procedură penală, urmare a faptului că decizia Curții de Apel Chișinău din 25.10.2016 și decizia Curții Supreme de Justiției din 22.08.2017, au fost casate în urma admiterii recursului în anulare a avocatului Dorin Posecu în interesele inculpatului Rusu Octavian, iar prin decizia Curții de Apel din 25.10.2016 a fost reținută în sarcina inculpaților fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal, fără agravanta „cu aplicarea violenței față de victimă”.

În contextul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și, în special, al hotărârii din 25 iulie 2000 în cauza *Tierce și alții împotriva San Marino*, s-a menționat că instanța de apel, precum și instanța de recurs –în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept, și nu pot proceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau a nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta pe acesta și fără a evalua, în mod direct, elementele de probă prezentate de părți, în caz contrar procedura derulată în fața lor neîndeplinind exigențele unui proces (s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, drept garantat de art.6 CEDO).

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenumului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

Soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță dacă se ajunge la concluzia că, hotărârea este legală și întemeiată.

16. În suportul celor enunțate supra relevant este că, în sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală al RM, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit

instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost săvârșită de către inculpat și dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante sau agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art.101 CPP al RM.

Așa dar, în speță, Colegiul reiterează că prin sentința Judecătorei ***** din 31.12.2008, Rusu Octavian și Grădinaru Mihail au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(2) lit.a) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Astfel, Colegiul penal, verificând probele administrate la urmărirea penală, care au fost verificate în instanța de fond, consideră, că la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.101 alin.(1), art.384 alin.(3), art. 385 alin.(1) Cod de Procedură Penală, or, aceste prevederi legale impun în sarcina instanței de judecată, ca la adoptarea sentinței, să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Mai mult, Colegiul Penal consideră, că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecării, precum probelor cercetate în ședința de judecată, în contextul în care, instanța de apel reține că în acțiunile inculpaților Rusu Octavian ***** și Grădinaru Mihail ***** sunt prezente elementele constitutive ale contravenției administrative prevăzute de art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985).

17. Astfel, *Colegiul penal constată următoarea stare de fapt:*

Rusu Octavian și Grădinaru Mihail, fiind inspectori ai patrului rutiere a plutonului „Sud” din cadrul Batalionului poliției rutiere a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoane cu funcții de răspundere, la 15 martie 2007, exercitând obligațiunile privind patrularea autostrăzii *****-Mirnoe (131,5-175,5 km), aproximativ la ora 15:30 aflându-se cu autovehiculul de serviciu model „*****” n/î ***** la intersecția str. Lenin-*****, or. *****, unde au observat autovehiculul model „*****” de culoare albă, la volanul căruia era Varban Mihai, care creînd situație de accident, nu s-a supus cerințelor colaboratorilor de poliție și s-a deplasat pînă a ajuns la casa nr.***** situată în or. ***** str. *****, unde Varban Mihail locuia.

Rusu Octavian și Grădinaru Mihail, ajungînd la poarta casei nr.***** situată în or. ***** str. *****, unde Varban Mihail se afla la pămînt, neputînd de a se deplasa în legătură cu trauma piciorului, însă aceștia, în pofida prevederilor art. 15

și art. 16 Legea RM cu privire la poliție, abuzând de atribuțiile lor, l-au luat pe Varban Mihai de mâini și forțat, contrar voinței acestuia, au încercat să-l urce în salonul autovehiculului de serviciu în scopul transportării acestuia la CPR *****, pentru clarificarea circumstanțelor în legătură cu presupusa nesupunere a acestuia cerințelor acestora de a opri mijlocul de transport.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Rusu Octavian a săvârșii contravenția prevăzută de art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985), individualizată prin „*excesul de putere, adică, săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, în cazul în care aceasta nu constituie o infracțiune.*”

Inculpatul Rusu Octavian împreună cu Grădinaru Mihail, fiind inspectori ai patrului rutiere a plutonului „Sud” din cadrul Batalionului poliției rutiere a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, fiind persoane cu funcții de răspundere, la 15 martie 2007, exercitând obligațiunile privind patrularea autostrăzii *****-Mirnoe (131,5-175,5 km), aproximativ la ora 15:30 aflându-se cu autovehiculul de serviciu model „*****” n/î ***** la intersecția str. Lenin-*****, or. *****, unde au observat autovehiculul model „*****” de culoare albă, la volanul căruia era Varban Mihai, care creînd situație de accident, nu s-a supus cerințelor colaboratorilor de poliție și s-a deplasat pînă a ajuns la casa nr.***** situată în or. ***** str. *****, unde Varban Mihail locuia.

Inculpatul Grădinaru Mihail împreună cu Rusu Octavian, ajungînd la poarta casei nr.***** situată în or. ***** str. *****, unde Varban Mihail se afla la pămînt, neputînd de a se deplasa în legătură cu trauma piciorului, însă aceștia, în pofida prevederilor art. 15 și art. 16 Legea RM cu privire la poliție, abuzând de atribuțiile lor, l-au luat pe Varban Mihai de mâini și forțat, contrar voinței acestuia, au încercat să-l urce în salonul autovehiculului de serviciu în scopul transportării acestuia la CPR *****, pentru clarificarea circumstanțelor în legătură cu presupusa nesupunere a acestuia cerințelor acestora de a opri mijlocul de transport.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Grădinaru Mihail a săvârșii contravenția prevăzută de art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985), individualizată prin „*excesul de putere, adică, săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, în cazul în care aceasta nu constituie o infracțiune.*”

18. Inculpatul Rusu Octavian, fiind audiat în ședința instanței de fond, verificate prin citire în instanța de apel, vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o și a declarat că, în martie 2007 el s-a aflat în serviciu și a primit

însărcinarea de a se deplasa pe traseul *****-Mirnoe, la ieșirea din or. ***** într-o direcție cu ei se deplasa un vehicul, el se afla la volan și a cârnit la stânga pentru ca să evite tamponarea cu acel vehicul, deoarece șoferul vehiculului acela le-a tăiat unghiul. I-a arătat șoferului cu bastonul să stopeze. Vehiculul s-a oprit, însă până când colegul se apropia, automobil a luat-o din loc și a plecat. Ei au urmat după vehicul, însă deoarece automobilul de serviciu era vechi, pe drum era colb era imposibil de a se orienta. Au ajuns pînă la cârnitură bruscă și au depistat vehiculul de culoare albă pe care ei au încercat să-l stopeze. S-au oprit, au coborât din automobil și au depistat că între vehicul și poarta casei, ședea la pămînt un om cu un picior încovoiat sub dânsul. Persoana ceia răsuflea greu de parcă nu-i ajungea aer. Ei s-au salutat, l-au întrebat dacă este vehiculul lui, la ce acela le-a răspuns că nu. La fel l-au întrebat de ce el se află aici, acela le-a răspuns că unde dorește acolo și se află. Ei i-au cerut actele, el a scos din buzunarul cămășii actele, însă acolo erau bani, de aceea ei nu le-au luat. De la persoană se simțea miros de alcool. Repetat l-au întrebat a cui este vehiculul de culoare albă, însă el le-a răspuns că nu știe, ei s-au uitat în jur, nu era nimeni, l-au întrebat cum se simte, persoana ceia le-a răspuns că bine și ei au plecat. Vineri se aflau la lecțiile de pregătire profesională, s-a prezentat comandantul și le-a comunicat că o persoană s-a adresat cu plîngere despre aceea că careva polițiști l-au maltratată pe tatăl său, care se afla cu un automobil de culoare bej de modelul 9, de aceea el nu a atras atenția la cele comunicate. Apoi comandantul i-a chemat în sală și i-a întrebat pe toți de nu a avut careva conflicte de acest gen, însă nimeni nu i-a răspuns. Apoi i-au anunțat că va sosi tata aceluia care va petrece recunoașterea. Ei se apropiau de automobil în care s-a aflat persoana ceia, însă nimeni nu a fost recunoscut. Sâmbătă recunoașterea s-a petrecut repetat, era prezent șeful DAI Găgăuzia, apoi ei au fost duși la DAI Găgăuzia, acolo din nou i-au întrebat dacă nu a avut cu cineva conflicte. Duminică ei împreună cu Cazanji s-au deplasat acasă la partea vătămată ca să-l întrebe de ce el a declarat că a fost bătut de ei, dacă nu a avut loc astfel de eveniment. Vătămatul le-a arătat piciorul și le-a spus de unde atunci s-a luat vătămarea asta. A venit fiul vătămatului și Cazanji le-a spus că ei trebuie să plece de acolo.

În ședința Curții de Apel Chișinău, inculpatul Rusu Octavian a relatat că, învinuirea adusă îi este clară, vina nu o recunoaște. Declarațiile făcute la urmărirea penală și în instanța de fond, le susține. Solicită respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat. Recunoaște că s-a deplasat cu automobilul după Verbanov. Partea vătămată era la volanul automobilul, el era cu Grădinaru Mihail, a ieșit să verifice actele. Ei nu stăteau să oprească mașinile, ei l-au oprit, deoarece le-a creat o situație de accident. Când a coborât Grădinaru din mașina de serviciu, Verbanov

a plecat cu automobilul. Deplasându-se după el, l-au ajuns când mașina era stopată și Verbanov era ieșit din mașină. Distanța dintre el și Verbanov era o distanță de un metru între ei. Nu a dorit să prezinte documentele. A discutat puțin și și-a dat seama că este în stare de ebrietate, dat fiind faptul că era deja aproape de casa lui, împreună cu Grădinaru au hotărât să-l lăse în pace și au plecat de la locul dat. Ei au solicitat în limba rusă să prezinte actele și le răspundea tot în limba rusă. La solicitarea lor de a prezenta documentele, nu le-a prezentat. El a văzut că la cămașa era documente, le-a luat, a văzut că este în buletin bani. I-a zis că dacă nu prezintă documentele o să cheme grupa operativă, însă dumnealui nu a reacționat și au decis să-l lase. Nu a văzut momentul când a ieșit din mașina sa. Nu a văzut alte persoane când discuta cu Verbanov, nu a intervenit nimeni. Cu Ivan ***** Cazenji și Grădinaru Mihail au fost la el acasă la Verbanov. Ei au fost că nu a fost așa cum se invocă. Conducerea plutonului, aflând despre situația dată, le-a zis să meargă să clarifice de ce Verbanov zice așa, împreună cu Cazenji I. Cazenji a intrat în ograda lui Verbanov după care le-a chemat și pe ei să intre, acolo erau mai mulți oameni. Multă gălăgie între neamuri, după care Ivan ***** le-a spus să iasă din ogradă. I-a zis de față cu toate rudele dacă cunoaște că nu l-au bătut, de ce zice că l-au bătut. Lui de 14 ani îi este interesant din ce cauză Verbanov zice că l-au bătut. Nu crede că avea motive ca partea vătămată să se răzbune pe el. După incidentul dat, a fost înlăturat din UTA Găgăuzia Batalionul Republican de Patrulare Rutieră. Nu a avut bastoane în general în mașină.

Inculpatul Grădinaru Mihail, fiind audiat în ședința instanței de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o și a confirmat declarațiile depuse de către Rusu Octavian, adăugând că când ei au ajuns la locul cela, au văzut un automobil care stopa ***** de culoare albă, ei s-au oprit din urma automobil cela. Au observat un bărbat care stătea jos la pământ lângă poartă. Ei s-au apropiat de el. S-au prezentat și l-au întrebat de ce el se află jos la pământ. Persoana ceea le-a răspuns că se află la el acasă și unde dorește acolo și stă. L-au întrebat a cui este automobil dat. Bărbatul cela le-a răspuns că nu este automobil lui și a cui este el, nu cunoaște. Prin prejur nu se afla nimeni ca să întrebe a cui este vehiculul. L-au mai întrebat cum se simte, fiindcă era în stare. Bărbatul le-a răspuns că se simte bine. Ei au plecat. Recunoașterea s-a petrecut așa cum a declarat Rusu O. Șeful DAI Găgăuzia i-a luat pe el și pe Rusu cu automobilul său de la postul de poliție și i-a adus la comisariat. In automobilul lor nu aveau mijloace speciale, adică arme, bîte. La 15 martie lângă casa vătămatului nu au avut loc conflicte, cuvinte necenzurate. De la vătămat se simțea miros de alcool. Când vătămatul se afla la pământ, piciorul stâng era sub dînsul, adică el ședea pe el. Vătămatul a scos din buzunarul stîng a cămașei actele și i le-a înmînat lui Rusu, însă îndată le-a retras înapoi, fiindcă avea acolo bani. Deoarece în perioada aceea el activa în funcție aproape trei săptămâni,

deci nu era cunoscut cu Cazanjiu, însă acela auzind vorbe le-a propus ca să le arate unde locuiește vătămatul. Ei au dorit să vorbească cu el și să afle de ce el a declarat că ei l-au maltratat.

În ședința Curții de Apel Chișinău, inculpatul Grădinaru Mihail a relatat că, învinuirea adusă îi este clară, vina nu o recunoaște. Declarațiile făcute la urmărirea penală și în instanța de fond, le susține. Solicită respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat. La 15 martie când a stopat automobilul, el a ieșit primul, deoarece era în calitate de pasager, colegul său fiind la volan. Încercând să se apropie de automobil, dumnealui a plecat fără să discute. Discuția între el și Varban nu a avut loc. Când l-au ajuns pe Varban, el era deja lângă poarta sa. Dînsul nu a discutat cu el, Octavian i-a cerut documentele, însă a refuzat să le prezinte. Varban se afla la poartă în drum. Distanța dintre ei era de un metru și jumătate, mai aproape de el se afla Rusu. I-a propus să treacă testul la alcoolemie, însă a refuzat, a refuzat și documentele să le prezinte, răspuzîndu-le cu niște aberații. Conducerea lor, auzind despre situația dată, le-a zis să plece cu Ivan ***** Casanjî, deoarece îl cunoaște să clarifice situația. Despre leziunile corporale nu se poate expune care au fost atestate la partea vătămată. Anterior nu a avut tangențe cu partea vătămată. Nu a avut bastoane în general în mașină. Sentința instanței de fond i-a fost adusă la cunoștință la 09.09.2020, când a fost reținut.

19. Examinând probatorul administrat, instanța de apel consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina lui Rusu Octavian și Grădinaru Mihail și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi;

*- declarațiile părții vătămate Varban Mihail, care fiind audiată în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a relatat că, la 15 martie 2007 când se întorcea acasă cu automobilul său *****, aproximativ pe la ora 15.30, aflîndu-se lângă poarta casei sale în or. ***** , str. ***** , ***** , s-a apropiat un automobil din care au coborît doi tineri în uniforma colaboratorului poliției rutiere. L-au înșfăcat de mâini și l-au întrebat de ce nu s-a oprit la semnalul lor. El a înțeles că sînt colaboratori poliția rutieră. Nu-i cunoștea, ei vorbeau în limba moldovenească. El a presupus că nu sînt colaboratori ai CRP *****. După ce ei au încercat să-l urce în automobilul său. Văzînd că acela nu dorește să urce în automobil, acești polițiști au început să-l lovească cu bâta peste picioare. El striga de durere și chema în ajutor. După aceasta colaboratorii de poliție l-au lăsat culcat la pămînt, au urcat în automobil și au plecat.*

După cele întîmplate s-au apropiat de el vecinii lui Stoianoglo M. și soțul ei Stoianoglo D., vecinul Mihailov I., cărora le-a relatat despre cele întîmplate și ei l-au ajutat să treacă în casă, fiindcă de la durerile mari în picioare nu reușea să se miște de sinestătător. În aceeași seară i-a relatat despre cele întîmplate soției sale

Varban A. Gh. și fiului său Varban P.M. A doua zi dimineața la 16 martie au chemat salvarea și a fost internat la spitalul din or. *****, unde medicul Stanciu I.G., care l-a examinat, i-a spus că la piciorul stîng îi este rupt tendonul, iar la piciorul drept are o echimoză considerabilă. După aceasta fiul său Varban P. l-a dus cu automobil său la DAI Găgăuzia, pentru ca el să recunoască pe acei colaboratori care l-au maltratată la 15 martie. El se afla în automobil, în fața lui erau aduși spre recunoaștere cîte trei colaboratorii de poliție în uniformă neagră. Pe nimeni din ei el nu i-a recunoscut, fiindcă se afla în stare de șoc de la durerea în picioare și sub influența preparatelor de anestezie, care i-au fost puse de către medicul asistență medicală. La 19 martie 2007, pe cînd s-a aflat acasă, a sosit cunoscutul său Cazanjiu I., fost colaborator a poliției rutiere și l-a întrebat dacă dorește să discute cu acei tineri, care l-au maltratată, fiindcă aceia doresc să-i ceară iertare. În curtea casei se aflau doi tineri. Unul din ei era mai înalt, scurt frezat, cu părul deschis, altul era mai jocus, cu părul întunecat. I-a văzut și i-a recunoscut că pe colaboratorii ceia de poliție, care l-au maltratată la 15 martie 2007. Ei au început să ceară scuze și l-au rugat să-și retragă cererea sa de la procurară. Totodată spuneau că ei nu l-au

maltratată. Toate acestea au urmărit și au auzit soția sa, fiul și sora Argintari S.

- **declarațiile martorului Varban Piotr**, care fiind audiat în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a oferit declarații analogice părții vătămate Varban Mihail, care este tatăl său, despre incident cunoscând din spusele ultimului.

- **declarațiile martorului Varban Ana**, care fiind audiat în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a declarat că cînd a sosit acasă seara pe 15 martie 2007, a aflat din cuvintele soțului că a fost maltratată de doi colaboratori de poliție.

- **declarațiile martorului Stoianoglo Maria**, care fiind audiat în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a declarat că a văzut pe doi bărbați, unul era mai înalt, se prea poate că era cu părul de culoare deschisă, poate chiar și roșcat. El se afla între automobil și gardul casei nr. *****. Era îmbrăcat în scurtă de culoare neagră și vorbea la telefonul mobil. Al doilea era de statură mai joasă, pe cap avea o cușmă de culoare neagră, îmbrăcat în bușlat negru. Ea a observat numai că acoperișul automobil dat era de culoare bej.

- **declarațiile martorului Stoianoglo Dumitru**, care fiind audiat în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a declarat că la 15 martie 2007 el împreună cu Mihailov D. l-au ajutat pe Varban Mihail să ajungă până în casă. De sine stătător acela nu se putea mișca, fiindcă simțea dureri considerabile în picioare. Le-a spus că l-au maltratată doi colaboratori de poliție.

- **declarațiile martorului Stanciu Ivan**, care fiind audiat în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a declarat că la 16 martie în secția traumatologie a spitalului raional *****, a fost internat de către Urgență locatarul

or. ***** Varban Mihail. Din spusele lui Varban a aflat că el a fost maltratat la 15 martie 2007 de doi polițiști. L-au bătut cu bâtele pe picioare. La examinarea picioarelor și efectuarea rengenografiei, s-au depistat la el leziuni corporale sub formă de edeme și hematome a 1/3 inferioară a articulațiilor genunchiului. Iar la palpare pe șoldul stâng mai sus de rotula genunchiului, se observa acufundarea țesuturilor moi ce indirect constituie semn de vătămare a mușchiului cvadricepe.

- **declarațiile martorului Rusu Oleg**, care fiind audiat în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a declarat că despre maltratarea cet. Varban Mihail a aflat de la de la fiul aceluia Petru. La 16 martie el i-a prezentat pe colaboratorii din subordine spre recunoaștere cet. Varban Mihail, care se afla în automobilul fiului său Petru. Însă Varban Mihail nu a recunoscut pe nimeni din cei prezentați, ca pe persoanele care l-au maltratat la 15 martie 2007. La 17 martie 2007 la indicația șefului DAI Găgăuzia, el i-a întrunit pe toți colaboratorii DRPR „Sud” pentru a petrece verificarea în privința acestui fapt. S-a constatat că la 15 martie 2007 acasă la Varban Mihail au fost colaboratorii de poliție Rusu O.I. și Grădinar M.I. cu automobil de serviciu VAZ ***** , însă după cum s-a stabilit, ei nu l-au maltratat.

- **declarațiile martorului Cazanjiu Ivan**, care fiind audiat în instanța de fond, verificate prin citire în instanța de apel, a declarat că la 18 martie 2007, el în comun cu Rusu Octavian și Grădinaru Mihai au cerut scuze de la Varban Mihail. El era la curent cu aceia că deplasarea lor la Varban Mihail era legată cu faptul că Rusu Octavian și Grădinaru Mihai l-au maltratat pe Varban Mihail.

Fiind audiat în ședința Curții de Apel Chișinău, martorului Cazanjiu Ivan a declarat că, pe Rusu Octavian și pe Grădinaru îi cunoaște. Nu sunt rude și nu sunt în relații ostile. Susține declarațiile date în instanța de fond. A trecut mult timp și nu își amintește tot ce s-a întâmplat. Varban Mihail i-a spus că a fost bătut, că a căzut jos și s-a fărmat piciorul. Paremie-se că era beat și a fugit de inspectorii de patrulare. Varban la acel moment era cu piciorul în ghips probabil că a căzut, nu cunosc de ce era

în ghips, probabil s-a lovit la scări acasă. Grădinaru cu Rusu au fost acasă la Varban Mihail în legătură cu acest caz. El a vorbit cu Varban și el m-a zis că din cauza lui Grădinaru și Mihail, și-a fractura piciorul. A aflat de la Varban M. că Grădinaru și Rusu au fost la el acasă, în instanța de fond el a spus adevărul, la fel cum spune și acum. Nu își mai amintește tot ce a fost. A spus adevărul atunci, acum nu își mai amintește ce a fost cu atîția ani în urmă. Acasă nu au vorbit. Își amintește că cu 12 ani în urmă Varban Mihail a scris plîngere la ***** . El i-a văzut acasă la Varban pe inculpați, el a fost cu inculpații acasă la Varban și el l-a întrebat pe Varban ce s-a întâmplat, inculpații nu au vorbit. Inculpații acasă la Varban nu au făcut nimic. El la acel moment era pensionar, lucra asigurător la postul de poliție. El a mers cu inculpații la partea vătămată ca să vadă de ce a scris

plângere. A mers la Varban la cererea inculpațiilor. Varban i-a spus că a fost lovit cu bastonul de cauciuc, ulterior a auzit de la alți oameni că Varban a căzut. Când a ajuns la Varban, inculpații au rămas afară, când a fost deschisă ușa l-a văzut pe Varban și atunci l-a întrebat ce s-a întâmplat.

- **declarațiile martorului C*****c Teodor**, care fiind audiat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, a declarat că lucrează la piața centrală or. ***** împreună cu Varban Mihail. La 15 martie 2007 aproximativ pe la ora 15:00 Varban Mihail l-a dus acasă. La fel în automobil se aflau și Stoicu Semion cu soția sa Vasilisa. Varban Mihail anterior nu a consumat băuturi spirtoase, nu era în stare de ebrietate. A doua zi a aflat de la oameni la piață că Varban Mihail a fost maltratat de către colaboratorii de poliție.

- **declarațiile martorului Stoicu Simion**, care fiind audiat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, a confirmat declarațiile martorului C*****c Teodor.

- **declarațiile martorului Cervotiuc Igor**, care fiind audiat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, a declarat că la 16 martie 2007 la ora 08.40 a sosit la chemare pentru a acorda asistența medicală urgentă cu automobil „asistenței urgente” la domiciliul din or. *****, str. *****, ***** și l-a internat la spital pe cet. Varban Mihail. Acela i-a comunicat că la 15 martie 2007 l-au maltratat cu bâtele din cauciuc colaboratorii de poliție.

Fiind audiat în ședința Curții de Apel Chișinău, martorului Cervotiuc Igor a declarat că, pe inculpați nu îi cunoaște. Nu se află în nici o relație. A fost audiat la faza urmăririi penale și în instanța de fond, susține declarațiile date. Nu își amintește nimic, au trecut mulți ani, dar susține ceia ce a declarat. În anul 2007, activa la Spitalul de Urgență în orașul *****. În luna martie, nu ține minte dacă a fost solicitat acasă la Varban Mihail, dar dacă există documente confirmative înseamnă că a existat așa ceva. Nu își amintește în ce stare era Varban Mihail. El a fixat acele circumstanțe pe care le-a văzut. Ulterior pe persoana care l-a solicitat la domiciliul lui Varban, l-a mai văzut în oraș. Nu își amintește dacă i-a spus de unde au apărut leziunile. L-au bătut, dar nu își amintește cine. La acea chemare la domiciliul lui Varban, a plecat cu șoferul, nu își amintește numele șoferului. Acțiunile întreprinse de el, a fost că l-a transporta în spital. L-a internat în spital pentru a face rengenhen la picior. El nu a văzut rezultatul rengenhenului. Nu cunoaște dacă în acea seară Varban a rămas în spital sau a plecat acasă. A fost dus în secția de internare. A întocmit fișa când a venit la spital. S-a prezentat martorului f.d. 43 - Nu este document întocmit de el și nu este semnătura sa. Acest document a fost întocmit când a fost solicitată urgența la 08:40 dimineață. S-a prezentat martorului f.d. 44 și pe verso - acest document este întocmit de el. Nu își amintește când a fost întocmit acest document, ori acasă ori la spital. A fost pusă diagnoza ghemartroz, la genunchiul piciorului stâng. Nu cunoaște dacă ulterior s-a confirmat această

diagnoză. Când vine la o chemare și persoana declară că a fost bătută, el este obligat să informez organele de drept, poliția. În cazul respectiv nu își amintește dacă a informat poliția. În afară de acest înscris pe care l-a cercetat acum, nu își amintesc dacă a mai completat careva înscrisuri.

- **declarațiile martorului Mihailov Ilie**, care fiind audiat în instanța de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, a declarat că la 15 martie 2007, pe la ora 15.30 el a văzut lângă casa lui Varban Mihail pe doi tineri, îmbrăcați în uniformă de poliție. În acel moment ei au urcat în automobil de serviciu, apoi au plecat. Când el împreună cu Stoianoglo Dumitru și soția aceluia Stoianoglo Maria s-au apropiat de poarta casei lui Varban Mihail, l-au depistat pe el jos la pământ. El, le-a comunicat că a fost maltratată cu bâtele de doi polițiști. La 19 martie el din nou i-a văzut pe acei doi polițiști când aceia s-au prezentat la domiciliul lui Varban Mihail. Din cuvintele fiului lui Varban Mihail - Varban Petru el a aflat că acești colaboratori de poliție sânt acei polițiști pe care el i-a văzut la 15 martie 2007 și că ei l-au maltratată pe Varban Mihail.

- **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 11.04.2007**, prin care martorul

Mihailov Ilia l-a recunoscut pe Rusu Octavian (f.d. 64-66, vol. I);

- **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 11.04.2007**, prin care martorul

Mihailov Ilia l-a recunoscut pe Grădinaru Mihail (f.d. 67-69, vol. I);

- **rapoartele colaboratorilor MAI Rusu Octavian și Grădinaru Mihail din 17.03.2007**, prin care se confirmă faptul că la data de 15.03.2007 s-au aflat lângă casa părții vătămate Varban Mihail (f.d. 72-77, vol. I);

- **procesul-verbal de examinare din 20.03.2007 a Registrului de repartizare a**

grupurilor mobile a detașamentului „Sud” (f.d. 96, vol. I);

- **procesul-verbal de confruntare din 26.04.2007** dintre martorul Mihailov Ilia și

Rusu Octavian (f.d. 177-180, vol. I);

- **procesul-verbal de confruntare din 26.04.2007** dintre martorul Mihailov Ilia și

Grădinaru Mihail (f.d. 181-184, vol. I);

- **ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 21.02.2008**, prin care faptele pretinse de către inculpați referitor la impunerea lor de către comisar de a scrie

rapoarte și presiunea pusă asupra lor, nu s-a confirmat (f.d. 78, vol. II);

- **raportul de expertiză medico-legală nr. 16 D din 21.03.2007** (f.d. 120-121, vol. I);

- *raportul de expertiză medico-legală suplimentară nr. 17 D din 28.03.2007* (f.d. 142, vol. I);

- *raportul de expertiză medico-legală suplimentară nr. 19 D din 04.04.2007* (f.d. 157, vol. I);

- *raportul de expertiză medico-legală complexă nr.286 din 17.12.2008.*

20. Colegiul Penal, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod

procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, constată cu certitudine că inculpații Rusu Octavian și Grădinaru Mihail au comis contravenția prevăzută de art. 174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985), individualizată prin *„excesul de putere, adică, săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, în cazul în care aceasta nu constituie o infracțiune.”*

21. Colegiul Penal, reiterează că conform art. 6 alin. (1) Cod penal al RM, „persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție”.

În virtutea prevederilor art. 8 alin.(1)-(3) Cod de procedură penală al RM, „alin. (1) persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. Alin. (2) nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Alin. (3) concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului”.

În conformitate cu prevederile art. 389 Cod de procedură penală al RM „alin. (1) sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Alin. (2) sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor. Alin. (3) declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuیتul, învinuitul sau că martorul a fost audiat în condițiile art.109 și 110, în cazul în care inculpatul nu a participat la confruntare cu acest martor în cadrul ședinței de judecată. Alin. (4) sentința de condamnare se adoptă:

pct. 1) cu stabilirea pedepsei care urmează să fie executată; pct. 2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit. a), b), c), e), f) și g) din Codul penal; pct. 3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție”.

Iar în contextul art. 6 par. 1) și 2) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită”.

În acest context, este de evidențiat că prin Hotărîrea nr. 21 din 20 octombrie 2011 Curtea Constituțională a statuat cu titlu de principiu că:

„27. [...] regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției nevinovăției, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în dreptul procesual penal, se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție.

22. În același sens, Curtea reține că, potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, sarcina probațiunii revenind acuzării, iar situația de dubiu îi profită celui acuzat (*in dubio pro reo*).

De asemenea, articolul 6 din Convenția Europeană garantează dreptul la un proces echitabil pentru a decide asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil sau a temeiniciei oricărei acuzații penale.

Astfel, prezumția nevinovăției și exigența ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzațiile este menționată explicit în articolul 6 § 2 din Convenția Europeană și ține de noțiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Saunders v. Marea Britanie* din 17 decembrie 1996, § 68).”

În același timp, Colegiul Penal reiterează că, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărîrea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată. Astfel, în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei*, *Vandehurk contra Olandei*, *Ruiz Torija contra Spaniei*, *Highins contra Franței* din 1998, *Helle contra Finlandei* 1997 și *Boldea contra României* din 2007, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraf 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărîrile. Amploarea acestei obligații poate varia în funcție de natura hotărîrii. Trebuie avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

Mai mult, Colegiul Penal remarcă că sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător.

Vinovăția persoanei în săvîrșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală al RM.

23. Avînd în vedere cele expuse mai sus, Colegiul Penal nu identifică probe pertinente, admisibile, concludente, veridice și utile prin care s-ar confirma existența în acțiunile lui Rusu Octavian și Grădinaru Mihail a faptei infracționale incriminate de exces de putere, sub aspect penal.

Or, la caz, se reiterează și însuși faptul că în cadrul urmăririi penale, procurorul pripit a concluzionat că acțiunile inculpaților Rusu Octavian și Grădinaru Mihail s-ar plasa sub aspectul legii penale, la capitolul pretinsului exces de putere penal, în situația în care totalitatea probatoriului administrat la caz, arată lipsa constatări exacte a cauzării *daunei considerabile a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței*, în situația existenței Hotărîri Curții Constituționale nr. 22, din 27 iunie 2017, „privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin. (1) Cod penal al RM”.

Așa dar, în virtutea art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală al RM, „organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuیتului, învinuitului, inculpatului, cît și cele care îl dezvinovătesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea”.

Conform art. 2***** Cod de procedură penală al RM, „urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la

identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea acestuia”.

Iar din economia rigorilor art. 254 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, „organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului”.

Reiterînd aceste rigori de drept, Colegiul Penal determină că în acest caz, organul de urmărire penală a înaintat învinuirea lui Rusu Octavian și Grădinaru Mihail, axîndu-se doar pe unele constatări contradictorii, la capitolul actului de constatare, cît și a relatărilor părții vătămate, dar și ale martorilor audiați pe caz, or, existența unor circumstanțe care combat esențial aceste relatări arată cert existența temeiurilor de încetarea procesului penal, în contextul unei învinuiri bazate exclusiv pe presupuneri.

Convenția Europeană reglementează în principal drepturi substanțiale, pe care statele s-au obligat conform art. 1 să le asigure tuturor persoanelor ce se află sub jurisdicția sa.

Jurisprudența CEDO atestă în acest sens că, „statul este responsabil pentru omisiunile autorităților cărora le-a delegat sarcini în vederea respectării drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului și care nu au întreprins măsuri prompte și adecvate în vederea executării acestora”. Instanțele de judecată vor ține cont de faptul că deciziile, acțiunile/inacțiunile autorităților de stat, autorităților administrației publice locale, ale persoanelor cu funcții de răspundere, judecătorului, inclusiv a ofițerului de urmărire penală și a procurorului, trebuie să corespundă nu doar legislației Republicii Moldova, dar și principiilor generale unanim recunoscute, normelor dreptului internațional, tratatelor internaționale ratificate de Republica Moldova, inclusiv CEDO și Protocoalele sale în interpretarea Curții Europene (art.4 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova). Sarcina primordială cu privire la aplicarea prevederilor CEDO revine instanțelor naționale. Astfel la judecarea cauzelor instanțele de judecată trebuie să verifice dacă legea penală sau actul, care urmează a fi aplicat, și care prevede drepturi și libertăți proclamate de CEDO sunt compatibile cu prevederile acesteia.

24. De referință la componența infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, notează următoarele:

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 328 Cod penal al RM îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

Victimă a infracțiunii specificate la art. 328 Cod penal al RM este persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile.

Latura obiectivă a infracțiunii în cauză include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Atunci când se face referire la acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, se are în vedere oricare din următoarele patru modalități faptice: săvârșirea unei acțiuni care ține de competența unei alte persoane cu funcție de răspundere; săvârșirea unei acțiuni care putea fi comisă de către făptuitor numai în prezența unor circumstanțe deosebite, indicate în lege sau într-un alt act normativ; săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial; săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșască. Așa dar, specific pentru acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege este că făptuitorul comite o acțiune care nu este în competența lui de serviciu sau în competența exclusivă a lui de serviciu, dar este în competența unei alte persoane sau a unui alt organ ori acțiune care nu se află în competența a nici unei persoane sau a nici unui organ. Este adevărat că, la etapa inițială de săvârșire a infracțiunii specificate la art. 328 Cod penal al RM, punctul de plecare este competența de serviciu a făptuitorului. Or, în mod firesc, pentru a depăși limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, trebuie mai întâi să te afli în cadrul acelor limite, însă, ulterior, desfășurarea activității infracționale ia o asemenea turnură, încât cele săvârșite de făptuitor exced cadrul drepturilor și atribuțiilor ce i-au fost acordate prin lege.

Infracțiunea specificată la art. 328 Cod penal al RM este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Astfel, prin „daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” se înțelege, după caz: 1) vătămarea ușoară sau medie a integrității corporale sau a sănătății; 2) leziunile corporale care nu implică un prejudiciu pentru sănătate; 3) daunele materiale care nu ating proporțiile mari etc. Dacă fapta de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu nu implică producerea unor asemenea urmări, răspunderea poate fi

aplicată în conformitate cu art. 313 Cod contravențional al RM. În mod vădit, sintagma „daune în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice”, utilizată în dispoziția de la art. 328 Cod penal al RM, nu se caracterizează prin perfecțiune, fiind vagă, echivocă, interpretabilă. De aceea, în cazul în care persistă îndoiele privind caracterul considerabil al daunelor cauzate, se recomandă să fie aplicat art. 313 Cod contravențional al RM, nu art. 328 Cod penal al RM. În niciun caz imperfecțiunile legii penale nu trebuie să fie suportate de către făptuitor.

25. În Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor către o politică a Uniunii Europene în materie penală: asigurarea punerii în aplicare eficace a politicilor Uniunii Europene prin intermediul dreptului penal, COM/2011/0573, la pct. 2.2.1 - Necesitate și proporționalitate - dreptul penal ca măsură de ultimă instanță (*ultima ratio*) - se precizează că „anchetele și sancțiunile penale pot avea un impact semnificativ asupra drepturilor cetățenilor și au un efect stigmatizant. Prin urmare, dreptul penal trebuie să rămână întotdeauna o măsură la care se recurge în ultimă instanță”. Împărtășind aceeași concepție, în Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 28 martie 2017, s-a statuat, printre altele, că „[...] trebuie să se analizeze, de fiecare dată, dacă alte măsuri decât cele de ordin penal, de exemplu, sancțiuni de natură disciplinară, nu ar putea fi eficiente”.

Adițional, trebuie de accentuat că la 27 iunie 2017, prin hotărârea nr. 22, Curtea Constituțională a notat că „garanțiile instituite în Constituție impun ca legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului. Totodată, Curtea a reținut că infracțiunea de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu face parte din categoria infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, fiind săvârșită de subiecți speciali, și anume de persoane publice. De asemenea, aceasta este o infracțiune de rezultat (materială), astfel încât consumarea ei este legată, în mod obligatoriu, de producerea unei urmări prejudiciabile. Curtea constată că instanța de judecată la individualizarea răspunderii penale și pedepsei penale este obligată să stabilească cu certitudine urmările prejudiciabile ale infracțiunii incriminate inculpatului, or, potrivit art. 7 alin. (1) din Codul penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. De altfel, atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind „interesul public”, *in abstracto*, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate și

totodată constituie o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei, contrar prevederilor art. 3 alin. (2) din Codul penal”. Curtea observă că noțiunea „daune considerabile” își găsește explicația în art. 126 alin. (2) din Codul penal, care prevede următoarele: „Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Curtea subliniază că, în exercitarea competenței de legiferare în materie penală, legiuitorul trebuie să țină seama de principiul potrivit căruia incriminarea unei fapte trebuie să intervină ca ultim resort în protejarea unei valori sociale, ghidându-se după principiul „ultima ratio”. Curtea reține că, din perspectiva principiului „ultima ratio” în materie penală, nu este suficient să se constate că faptele incriminate aduc atingere valorii sociale ocrotite, ci această atingere trebuie să prezinte un anumit grad de intensitate, de gravitate, care să justifice sancțiunea penală. Prin urmare, ținând cont de faptul că sarcina de a reglementa gravitatea vătămării rezultate din comiterea unei fapte penale și valoarea pagubei revine legiuitorului, Curtea consideră necesar să emită o Adresă către Parlament în vederea stabilirii în legea penală a unui prag valoric al daunelor considerabile și esențiale pentru excluderea estimărilor subiective. Totodată, pînă la instituirea de către legiuitor a unui prag valoric al daunelor esențiale și considerabile, mărimea acestora va constitui limitele care se încadrează între daunele în proporții mici și daunele în proporții mari”.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 328 Cod penal al RM se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. În dispoziția de la art. 328 Cod penal al RM se menționează despre săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. Aceasta înseamnă că făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. În lipsa caracterului vădit al depășirii limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, răspunderea nu poate fi aplicată potrivit art.328 Cod penal al RM. Motivele infracțiunii specificate la art. 328 Cod penal al RM pot consta în: interesul material; năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale; răzbunare; gelozie; interpretarea eronată a obligațiilor de serviciu; excesul de zel etc.

Subiectul infracțiunii examinate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvîrșirii infracțiunii a atins vîrsta de 16 ani. În plus, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

26. În aserțiunea circumstanțelor de fapt și de drept evidențiate supra, instanța de apel notează că organul de urmărire penală nu a adus nici-o probă clară și verosimilă care ar demonstra fără echivoc existența faptei prejudiciabile penale,

existența urmărilor prejudiciabile, dar și legătura cauzală între faptă și urmările prejudiciabile.

Sub aspectul dat, Colegiul Penal va respinge ca fiind nefondate alegațiile apelantului precum că fapta infracțională de exces de putere ar fi fost demonstrată, or, în cazul de față nu sunt careva probe ce ar adevăra cauzarea de careva daune părții vătămate Verban Mihail, în situația lipsei urmărilor prejudiciabile, circumstanțe care plasează acțiunile inculpaților Rusu Octavian și Grădinaru Mihail, sub incidența legii contravenționale.

Astfel, instanța de apel reține că acuzatorul de stat a pus la baza învinuirii lui Rusu Octavian și Grădinaru Mihail rezultatele expertizei medico-legale nr.16 D din 21 martie 2007, potrivit căruia lui Verban Mihail i-au fost cauzate leziuni corporale sub

formă de traumă închisă a articulației genunchiului din stînga care se manifestă prin

ruptura completă a mușchiului cvadriceps; lechimize în regiunea 1/3 inferioare a ambilor femuri și a genunchilor, ce se referă la dereglarea îndelungată a sănătății de

nivel mediu pe perioada mai mult de 21 de zile.

Or, prin raportul de expertiză medico-legală complexă nr.286 din 17.12.2008, s-a conchis că „formarea rupturii complete a mușchiului cvadriceps a articulației genunchiului din stînga cu un obiect dur contondent (inclusiv cu bastonul de cauciuc), aplicată de către o persoană terță victimei, este practic imposibil, (ținînd cont de anatomia și fiziologia mușchilor și articulațiilor, nivel aflării rupturii, aplicarea posibilă a puterii, etc.)

Concluzia din raportul de expertiză medico-legală nr.16 D din 21 martie 2007 privind dereglarea sănătății lui Verban Mihail de nivel mediu, urmează a fi considerat nefondat, dat fiind faptul că nu au fost luat în considerație toate datele din documentele medicale.”

Astfel, în baza raportului de expertiză medico-legală complexă nr.286 din 17.12.2008, Colegiul penal conchide elocvent că la caz, nu a fost demonstrată cauzare de către inculpații Rusu Octavian și Grădinaru Mihail lui Verban Mihail a careva leziuni corporale, or, leziunile date nu au legătură cauzală între faptă și urmările prejudiciabile.

Mai mult ca atît, instanța de apel ține să remarce că, deși partea vătămată Verban Mihail a declarat în instanța de fond că anume inculpații Rusu Octavian și Grădinaru Mihail i-au aplicat lovituri cu bastonul de cauciuc peste picioare, faptul dat nu a fost confirmat în instanța de apel prin careva probe, inclusiv de către partea vătămată, precum și de nici un martor, or, martorii audiați pe caz, au relatat că din cuvintele părții vătămate au aflat că acesta a fost maltratată de doi colaboratori de poliție.

La fel, urmează a ține cont și de rezultatele expertizei medico-legale suplimentare nr.17 D din 28 martie 2007, în conformitate cu care s-a stabilit, că se exclude formarea rupturii complete a mușchiului cvadricepe a articulației genunchiului din stînga de la căderea înălțimii propriie, *dar nu se exclude leziunea sus indicată, la săritură cu ulterioara cădere*. Lechimize în regiunea 1/3 inferioare ambii femuri și a genunchilor pot să formeze atît la căderea înălțimii propriie, cît și la săritura cu ulterioara cădere de la înălțimea propriie.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel atestă nedovedirea circumstanței din rechizitoriu privind maltratarea de către colaboratorii de poliție Rusu Octavian și Grădinaru Mihail a părții vătămate Varban Mihail, în contextul în care, pe parcursul cercetării judecătorești, atît din declarațiile martorilor audiați, cît și din conținutul raportului de expertiză medico-legală complexă nr.286 din 17.12.2008, concluzia din rechizitoriu că leziunile corporale medii la partea vătămată au survenit în urma pretinselor acțiuni ilegale ale inculpaților privind aplicarea loviturilor cu bastonul de cauciuc peste picioarele victimei, nu au fost confirmate prin careva probe pertinente și concludente (neconfirmarea prin declarații ale părții vătămate în instanța de apel, urmare a achitării inculpaților, a circumstanțelor maltratării), precum și combătute prin probele apărării (raportului de expertiză medico-legală complexă nr.286 din 17.12.2008).

27. Sub acest aspect, instanța de apel mai reține că, deși auțiunile lui Rusu Octavian și Grădinaru Mihail nu sunt plasate sub aspect penal, totuși, ultimii au admis exces de putere în contextul legii contravenționale, fiind demonstrată existența elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 174/27 Cod contravențional al RM, legea din 29.03.1985, norma în vigoare la data comiterii faptei contravenționale.

În acest context, instanța de apel reține că de fapt, inculpații Rusu Octavian și Grădinaru Mihail acționînd în acest caz aparent conform atribuțiilor sale funcționale, or, deși conform prevederilor art.12, pct.9, din Lege nr. 416 din 18.12.1990 cu privire la poliție, „poliția este obligată să curme contravențiile administrative, să instruiască și să examineze în măsura competenței cauze privind contravențiile administrative”, au încercat să-l forțeze pe pătimit, contrar voinței ultimului să-l așeze în salonul autovehiculului de serviciu „*****” n/î ***** pentru al aduce în Comisariatul de Poliție Raional *****, pentru clarificarea circumstanțelor în legătură cu chipurile nesupunerea lui M.Verban la cerințele lor privind oprirea mijlocului de transport în timpul deplasării pe str. Lenin or. *****, unde se aflau ei înainte.

Or, parțial circumstanțele indicate supra se confirmă chiar din declarațiile inculpatului Rusu Octavian, date în ședința instanței de apel, reiese că, el, aflându-se cu Grădinaru Mihail la serviciu, iar Verban Mihail, creîndu-le o situație de accident, dînșii s-au deplasat după ultimul, însă, cînd Grădinaru Mihail a coborînd din automobil pentru a verifica actele, Verban Mihail a plecat cu automobilul. Deplasându-se după el, l-au ajuns cînd mașina era stopată și Verban era ieșit din mașină, care nu a dorit să prezinte documentele. Au discutat puțin și și-a dat seama că este în stare de ebrietate, dat fiind faptul că era deja aproape de casa lui, împreună cu Grădinaru au hotărât să-l lase în pace și au plecat de la locul dat.

La fel, din declarațiile inculpatului Grădinaru Mihail rezultă că, la 15 martie cînd a stopat automobilul lui Verban Mihail, el a ieșit primul, deoarece era în calitate de pasager, colegul său fiind la volan. Încercînd să se apropie de automobil, Verban Mihail a plecat fără să discute. Cînd l-au ajuns pe Verban, el era deja lângă poarta sa, dînsul nu a discutat cu el, Rusu Octavian i-a cerut documentele, însă a refuzat să le prezinte. I-a propus să treacă testul la alcoolemie, însă a refuzat, a refuzat și documentele să le prezinte, răspuzîndu-le cu niște aberații, însă careva acte în sensul dat nu au fost întocmite.

Prin rapoartele colaboratorilor MAI Rusu Octavian și Grădinaru Mihail din 17.03.2007, se confirmă că la data de 15.03.2007 s-au aflat lângă casa părții vătămate Varban Mihail, în legătură cu faptul că ultimul s-a deplasat haotic pe drum cu automobil, însă, pînă la urmă, colaboratorii de poliție nu au întocmit careva acte, nu s-au deplasat cu Varban Mihail către vreun centrul medical pentru verificarea stării de ebrietate.

28. Așa fiind, Colegiul penal ține să remarce că, deși, inculpații Rusu Octavian și Grădinaru Mihail au declarat că Varban Mihail, deplasîndu-se cu automobilul său, a comis careva încălcări, însă aceștia nu au încercat să-l forțeze să intre în automobilul lor de serviciu pentru a pleca la Comisariat, iar din materialele cauzei, nu reiese că aceștia ar fi întreprins careva acțiuni sau ar fi întocmit careva acte în vederea curmării pretinselor acțiuni ilegale, privind administrarea probelor în confirmarea celor pretinse, însă, fiind în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, pur și simplu au părăsit locul faptei, acțiunile de exces de putere în context contravențional au fost realizate, atunci cînd inculpații au încercat să-l forțeze pe pătimit, contrar voinței ultimului să-l așeze în salonul autovehiculului de serviciu „*****” n/î ***** pentru al aduce în Comisariatul de Poliție Raional ***** , pentru clarificarea circumstanțelor în legătură cu chipurile nesupunerea lui M.Verban la cerințele lor privind oprirea mijlocului de transport în timpul deplasării pe str. Lenin or. ***** , unde se aflau ei înainte.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Rusu Octavian și Grădinaru Mihail au săvârșii contravenția prevăzută de art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985), individualizată prin „*excesul de putere*,

adică, săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, în cazul în care aceasta nu constituie o infracțiune.”

29. În conformitate cu prevederile art.332 alin.(2) Cod penal al RM „În cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova”.

În acesta ordine de idei, Colegiul penal relevă că prin probele cercetate, nu a fost pe deplin confirmată vinovăția lui Rusu Octavian ***** și Grădinaru Mihail ***** de comiterea excesului de putere, acțiunile acestuia nu se încadrează sub aspect penal, fapt ce generează încetarea procesului penal pornit în baza art.328 alin.(2), lit.a) Cod penal al RM, din motiv că fapta constituie contravenție, or, potrivit art.10 Cod contravențional al RM „constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – *****tă, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.”

30. În conformitate cu prevederile art.30 alin.(2) Cod contravențional al RM, „Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni”, normă în vigoare la data comiterii faptei.

Alin.(5) al același norme indică că „Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii cu privire la cauza contravențională.”

Raportînd normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, Colegiul Penal consideră necesar ca Rusu Octavian ***** și Grădinaru Mihail ***** să fie liberați de răspundere contravențională în baza art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985) în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională, or, din momentul comiterii faptei – 15.03.2007, pînă la adoptarea hotărîrii instanței de apel, a expirat mai mult de 3 luni, prin urmare, în privința lui Rusu Octavian ***** și Grădinaru Mihail ***** , sunt aplicabile prevederile art.30 Cod contravențional al RM.

31. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art.415 alin. (1) pct. 2) Cod de Procedură Penală, consideră necesar a admite apelul procurorului în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R., din alte motive, potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală al RM, sentința Judecătorei ***** din 31.12.2008 urmînd a fi casată și adoptînd o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

32. Audiind participanții la proces, verificând probele prezentate prin prisma argumentelor apelantului, în conformitate cu art.415 alin. (1), pct.2), art. 417-418 CPP al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite apelul procurorului în Procuratura raionului Găgăuzia, Colodeev R., casează sentința Judecătoriei ***** din 31.12.2008, din alte motive, inclusiv din oficiu potrivit art.409 alin.(2) Cod de procedură penală al RM, pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se încetează procesul penal în privința inculpatului Rusu Octavian ***** , din motiv că fapta constituie contravenție.

Rusu Octavian ***** se recunoaște vinovat pe art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985) și se încetează procesul contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională.

Se încetează procesul penal în privința inculpatului Grădinaru Mihail ***** , din motiv că fapta constituie contravenție.

Grădinaru Mihail ***** se recunoaște vinovat pe art.174²⁷ Cod cu privire la contravenție administrativă (legea din 29.03.1985) și se încetează procesul contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională.

Decizia este executorie de la adoptare, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a R. Moldova în termen de 30 de zile de la pronunțarea motivată a acesteia.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședință publică la 13 ianuarie 2021, ora 14.00.

Președintele ședinței

Igor Mânăscurtă

Judecătorii:

Silvia Gîrbu

Silvia Cecan